

Hnutí DUHA
Friends of the Earth Czech Republic

Návrh POH původce Statutární město Olomouc:

Odborné připomínky Hnutí DUHA

Sestavilo Hnutí DUHA Olomouc
Ivo Kropáček, srpen 2005

Hnutí DUHA
Friends of the Earth Czech Republic

A› Dolní nám. 38, 772 00 Olomouc
T› 585 228 584
F› 585 228 584
E› ivo.kropacek@hnutiduha.cz
www.hnutiduha.cz

Hnutí DUHA s úspěchem prosazuje ekologická řešení, která zajistí zdravé a čisté prostředí pro život každého z nás. Navrhujeme konkrétní opatření, jež sníží znečištění vzduchu a vody, pomohou omezit množství odpadu, chránit krajinu nebo zbavit potraviny toxických látek. Naše práce zahrnuje jednání s úřady a politiky, návrhy zákonů, kontrolu průmyslových firem, pomoc lidem, rady domácnostem a vzdělávání, výzkum, informování novinářů i spolupráci s obcemi. Hnutí DUHA působí celostátně, v jednotlivých městech a krajích i na mezinárodní úrovni. Je českým zástupcem Friends of the Earth International, největšího světového sdružení ekologických organizací.

Úvod

Hnutí DUHA přivítalo možnost připomínkovat návrh Plánu odpadového hospodářství původce Statutárního města Olomouc. Vítá zájem magistrátu podpořit recyklaci, kompostování a prevenci odpadu ve městě a chápe dobrý úmysl zpracovatelů POH.

POH do velké míry rozhodne o nakládání s odpady ve městě v příštích pěti letech. Proto představuje mimořádnou příležitost:

- snížit produkci komunálního odpadu v Olomouci;
- zvýšit materiálové využití (recyklaci a kompostování) komunálního odpadu v Olomouci;
- omezit ekologické dopady, které vznikají odstraňováním odpadu i zbytečným plýtváním kvalitními surovinami;
- zajistit pro obyvatele Olomouce kvalitnější veřejné recyklační služby.

Zároveň umožní městu získat finanční prostředky na nutné investice do odpadového hospodářství.

V dalším textu shrnujeme hlavní připomínky Hnutí DUHA k předloženému návrhu. Navržená opatření považujeme vesměs za přínosná a nemáme k nim připomínky. Naše připomínky se týkají především formy POH a geneze cílů a opatření z kterých není patrné dlouhodobé směřování.

Zásadní připomínka: POH SMO nereaguje na požadavky právních předpisů

Cíle POH SMO nereflktují požadavky právních předpisů. Výběr cílů zdá se být zvolen náhodně. Není v souladu s doporučenou metodickou poznámkou „Příprava plánu pro nakládání s odpady“ vydanou v květnu 2003 Evropským tematickým centrem pro odpadové a materiálové toky pro Generální ředitelství pro životní prostředí při Evropské komisi, kde se uvádí:

„Plánování se připravuje na základě požadavků právních předpisů platných v EU a jednotlivých členských státech, na základě současného stavu a také příslušných předpokladů týkajících se plánování budoucího vývoje. Ústředním prvkem je stanovení politických cílů, např. pro odpadové toky nebo metody zpracování odpadu, které jsou považovány za prioritní, a vytvoření ukazatelů pro monitorování míry naplnění stanovených cílů.“

Avšak cíle POH SMO nereagují například na požadavek snížení BRKO na skládkách, nebo dosažení míry materiálového využití KO ve výši 50 % (obsaženo v Strategii trvale udržitelného rozvoje ČR nebo POH ČR). Cíle nereflktují ani další důležité požadavky z cílů a směrnic EU, nebo českých zákonů apod. **Žádáme proto o přepracování POH a stanovení konkrétních cílů v závislosti na požadavcích právních předpisů a relevantních koncepčních dokumentů (například POH ČR).**

Zásadní připomínka: Nestandardní postup plánování

Z předloženého POH SMO je patrné, že se nejedná o plán v pravém smyslu slova. Standardní postup plánování by byl zhruba následující:

- 1) Vyhodnocení současného stavu
- 2) S přihlédnutím k současnému stavu se stanoví konkrétní cíle ke konkrétním termínům
- 3) Navržení opatření pro splnění stanovených cílů (s přidělením odpovědnosti a termínu splnění).

Naopak předložený POH SMO dává znát, že se postupovalo jinak – opačně: Zpracovatelé POH SMO navrhli opatření. Teprve poté byly stanoveny (nekonkrétní) cíle a vybíralo se, která opatření vedou k jejich naplnění. **Žádáme proto o přepracování POH a stanovení konkrétních cílů v závislosti na požadavcích právních předpisů a relevantních koncepčních dokumentů (například POH ČR).**

Zásadní připomínka: Cíle neobsahují cílovou hodnotu ani konkrétní opatření

Žádný z cílů 1-10 uvedených na straně 35 a dále neobsahuje cílovou hodnotu. Ani navržená opatření nejsou konkrétní. Z logiky věci nelze dosažení takto navržených cílů ovlivnit. Cíle musí být doplněny o cílovou hodnotu, například v případě cíle č. 1 hodnotu 200 kg SKO/os/rok v roce a podobně.

Cílová hodnota by měla být uvedena ve stejné jednotce jako indikátor. Indikátor nemůže znít: „navýšení materiálového využití KO (hnotnostně)“, ale mělo by jít o jasný parametr.

Návrh Hnutí DUHA:

- Cílová hodnota: X kg/os/rok, případně t/rok
- Indikátor: kg/os/rok, případně t/rok a podobně

Žádáme proto o přepracování POH a stanovení konkrétních cílů v závislosti na požadavcích právních předpisů a relevantních koncepčních dokumentů (například POH ČR).

Obecná připomínka: Nesoulad s požadavky POH ČR a SUR ČR

- Tabulka 4.1.11. není v souladu s cíly POH ČR, konkrétně dosáhnout 50% míry materiálového využití komunálních odpadů.
- Strana 28, návrh řešení není v souladu s nařízením vlády o POH ČR, konkrétně s cílem dosáhnout 50% míry materiálového využití komunálních odpadů. Počítá pouze s materiálovým využitím ve výši 35 % v roce 2012.

Obecná připomínka: Nesoulad navrženého řešení s cílem

V podkapitole 3.3. (Podíl recyklovaných odpadů) se na straně 28 v části řešení cíle „zvýšení míry materiálového využití komunálních odpadů na 50 % do roku 2010 „uvádí:

„se navrhuje, aby spalitelné složky komunálních odpadů po jejich vytrídění byly zahrnuty do odpadů, které by se staly materiálově či energeticky využitelnou složkou odpadů.“

Snaha pálit spalitelné složky KO namísto jejich materiálového využívání nikterak nesouvisí s cílem zvýšit materiálové využití KO, naopak je v této souvislosti kontraproduktivní.

Navrhované řešení pro výše uvedený cíl zvýšení míry materiálového využití komunálních odpadů na 50 % do roku 2010 paradoxně končí konstatováním:

„Z recyklovatelných odpadů produkovaných SMO předpokládáme do roku 2012 zvýšení využívání odpadů recyklací na cca 35 %.“

Z navrženého řešení není ani patrné zda výše uvedenou 35% recyklaci doplní do 50 % kompostování, či nikoli.

Obecná připomínka: Rekonstrukce spalovny odpadů

Návrh POH na straně 29 uvádí:

„Spalovna NO umístěná v areálu Fakultní nemocnice je dočasně mimo provoz a po provedené rekonstrukci se počítá s jejím opětovným využitím.“

Hnutí DUHA je velmi skeptické k rekonstrukci spalovny ve Fakultní nemocnici a doporučuje zveřejnit ekonomické údaje, které by prokazovaly výhodnost rekonstrukce spalovny v porovnání s nespalovacími alternativami, jako jsou: autokláv, hydrokláv, suchá tepelná sanitace, mikrovlnná sanitace, dezinfekce přehřátou párou, metoda sterilizace s mineralizací, případně další.

Obecná připomínka: Název cíle

Strana 35 Cíl 2: Cíl má zřejmě špatný název, namísto „Podíl recyklovaných odpadů“ by měl být označen: „Podíl materiálově využívaných komunálních odpadů“.

Obecná připomínka: Nesoulad současného stavu s cílem

Na straně 36 v Cíli 3 není zřejmé, proč je cílem „Vytváření jednotné a přiměřené sítě zařízení k nakládání s odpady a k jejich využívání“, když na straně 29 návrhu POH se uvádí:

„Integrovaný systém za účelem odstraňování odpadů, jejichž původcem SMO, je v podstatě vytvořen a je funkční.“

Závěr:

Hnutí DUHA doporučuje návrh POH SMO přepracovat. Navržené znění nereflektuje požadavky legislativy. Požadované cíle nejsou v souladu se zjištěným stavem, jsou neměřitelné a nekonkrétní. Navržená opatření nevedou k dosažení požadovaných cílů.

Obecně z dokumentu neplyne žádná záruka, že návrh POH SMO povede k dosažení cílů požadovaných českou legislativou. Naopak v některých částech otevřeně akceptuje, že ke splnění legislativních požadavků nedojde. Především se jedná o snížení množství BRKO na skládkách a zvýšení míry materiálového využití komunálních odpadů na 50 % do roku 2010.